

הציץ ומת

1. חגיגה דף יד/ב

תנו רבנן ארבעה נכנסו בפרדס ואלו הן בן עזאי ובן זומא אחר ורבי עקיבא אמר להם רבי עקיבא כשאתם מגיעין אצל אבני שיש טהור אל תאמרו מים מים משום שנאמר דובר שקרים לא יכון לנגד עיני בן עזאי הציץ ומת עליו הכתוב אומר יקר בעיני ה' המותה לחסידיו בן זומא הציץ ונפגע ועליו הכתוב אומר דבש מצאת אכול דייך פן תשבענו והקאתו אחר קיצץ בנטיעות רבי עקיבא יצא בשלום.

3 תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח/ב

ואמר רבי יהושע בן לוי כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא יצתה נשמתן של ישראל.

3א. מדרש רבה שיר השירים - פרשה ו פסקה ג

בשעה ששמעו ישראל בסיני אנכי פרחת נשמתן הה"ד 'נפשי יצאה בדברו'... תני ר' שמעון בן יוחאי תורה שנתן הקב"ה לישראל החזירה להם נפשותיהן הה"ד 'תורת ה' תמימה משיבת נפש'.

4. שמונה קבצים א, שיב

השמחה העליונה מתגברת דוקא ע"י ביטול גמור של מהות עצמו, מפני שהנשמה מתחילה להכיר את כל הטעות שיש במהותיות עצמותית, והחפץ מתגבר לאשתאבא בגופא דמלכא, בשלמות אין סוף של נועם העליון. והיא הענוה הגמורה והשפלות העמוקה, שהעצמיות היא בה רק שירים, כלומר ענין של חסרון שנשאר בלתי כלול בשלימות העליונה.

5. מאמרי הראיה / חלק א / א. "קרבת אלהים" באדם

מתוך כל מצביו השונים של האדם וחזיונות חייו, המשפט כי הנטיה היותר עזה, תקיפה ועדינה, מכל הנטיות, התשוקות והשאיפות הרוחניות, המתגלות בנפש האדם, היא זו של "קרבת א-להים"... השאיפה לקרבת אלהים ברום עזה רק היא הנה היסוד המרכזי לכל הנטיות, התשוקות והשאיפות של הנפש האנושית כולה: הן כולן נובעות ממנה ושבות אליה. כן הוא בכלל, בנפש האנושית הכללית, הקיבוצית, וכן בפרט - בנפש הפרטית של כל יחיד ויחיד מאישי בני אדם.

6. שמונה קבצים / קובץ ח / קס

החפץ האדיר של לאשתאבא בגופא דמלכא, לשוב אל מקור המציאות, העליונה, הטהורה, החפשית, האיתנה, במקור אור אין סוף, נטוע הוא בכל היקום, בכל היצור כולו. והוא הוא הכח היסודי המגלגל את כל תנועת ההויה... תשוקת היש והחיים הפנימיים היא אך חזות הכל, חמדת הכל, תשוקת התשוקות וחמדת החמודות, לאור באור החיים, להכלל ביסוד המקורי של כל עז ההויה, לאשתאבא בגופא דמלכא.

6א. ספר תהילים פרק סג

- (א) מִזְמוֹר לְדָוִד בְּהִיטּוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה:
 (ב) אֱלֹהִים אֱלִי אֶתָּה אֲשַׁחֲרֶךָ צִמְאָה לִּי נַפְשִׁי כִּמְהָ לֵךְ בְּשָׂרִי בְּאַרְץ צִיָּה וְעֵינַי בְּלִי מַיִם:
 (ג) כִּן בִּקְדָשׁ חֲזִיתִיךָ לְרֵאוֹת עֵזְךָ וּכְבוֹדֶךָ:
 (ד) כִּי טוֹב חֲסִדֶךָ מִחַיִּים שְׁפָתַי יִשְׁבְּחוּנֶךָ:

7. ספר שמות פרק יט

- (כ) וַיֵּרֶד ד' עַל הַר סִינַי אֶל רֹאשׁ הַהָר וַיִּקְרָא ד' לְמֹשֶׁה אֶל רֹאשׁ הַהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה:
 (כא) וַיֹּאמֶר ד' אֶל מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בְּעַם פֶּן יִהְרָסוּ אֶל ד' לְרֵאוֹת וְנִפְל מִמֶּנּוּ רַב:
 (כב) וְגַם הַפְּהָנִים הַנִּגְשִׁים אֶל ד' יִתְקַדְּשׁוּ פֶן יִפְרָץ בָּהֶם ד':
 (כג) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל ד' לֹא יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל הַר סִינַי כִּי אֶתָּה הַעֲדַתָּה בְּנֹו לֵאמֹר הִגַּבְלָתָּ אֶת הַהָר וְקִדְּשָׁתָּו:
 (כד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי ד' לֵךְ רֵד וְעֲלִיתָ אֶתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַפְּהָנִים וְהָעָם אֶל יְהוָה לַעֲלֹת אֶל ד' פֶּן יִפְרָץ בָּם:
 (כה) וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם:

7א. רש"י שמות פרק יט

פן יהרסו וגו' - שלא יהרסו את מצבם על ידי שתאותם אל ה'.

8. אורות הקודש / חלק ב / עמוד שפא / השחרור מיראת המות - מא

יראת המות היא מחלת האדם הכללית, הבאה בעקב החטא. החטא יצר את המות, והתשובה היא התרופה האחת להכחיד אותו מן העולם.

8א. אוה"ק ב שפו

המות בא בעקב החטא, לולא החטא הקדמון, לולא הלך האדם אחרי תאוותיו הבהמיות, היתה התחושה הרוחנית מופיעה עליו ברוב אורה... המות מוס הוא ביצירה, ישראל נועד להעבירו, חרפת עם הוא לנו, וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ, כי ד' דבר.

9. מדרש רבה בראשית פרשה ט פסקה ה

(ה) בתורתו של רבי מאיר מצאו כתוב והנה טוב מאד והנה טוב מות א"ר שמואל בר נחמן רכוב הייתי על כתפו של זקני ועולה מעירו לכפר חנן דרך בית שאן ושמעתי את ר"ש בן אלעזר יושב דורש בשם רבי מאיר הנה טוב מאד הנה טוב מות.

9א. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף י/א

נסתכל ביום המיתה ואמר שירה שנאמר ברכי נפשי את ה' ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת. מאי משמע? דעל יום המיתה נאמר.

10. אורות יסורים ממרקים

ההכנעה מפני האלהות, שהיא דבר טבעי בכל נברא... לא צער וכדודך יש בה, כי-אם ענג וקוממיות, שלטון וגבורה פנימית מעטרת בכל יפי... ההקטנה הטבעית הזאת מצמיחה גדלות אדירה, שלטון של הוד-מלכות ונהורא מעליא, המשחקת בכל עת בענג עדנת מציאותה ועליזה בחלקה ההולך ומתרחב, הולך ומתגדל עד אין חקר, אין קץ, עד תאות גבעת עולם. (אורות יסורים ממרקים) בן עזאי הציץ ומת מתוך שדבקה נפשו באהבה רבה דבקות אמתי בדברים עליונים שהם יסודה והציץ באור הזהיר נתפרדה מן הגוף ונתפשטה מכל מקרי הגוף באותה שעה ראתה מנוחה כי טוב ולא שבה עוד למקומה וזו מעלה גדולה ע"כ נאמר יקר בעיני ה' גוי

11. מהרש"א על חגיגה דף יד/ב

בן עזאי הציץ ומת מתוך שדבקה נפשו באהבה רבה דבקות אמתי בדברים עליונים שהם יסודה והציץ באור הזהיר נתפרדה מן הגוף ונתפשטה מכל מקרי הגוף באותה שעה ראתה מנוחה כי טוב ולא שבה עוד למקומה וזו מעלה גדולה ע"כ נאמר יקר בעיני ה' גוי